

Wat is de invloed van de coronacrisis op de volwasseneneducatie?

Samenvatting

Elke dag werken veel volwassenen door het hele land aan het verbeteren hun basisvaardigheden zoals lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. Het hebben van voldoende basisvaardigheden is van groot belang om in onze maatschappij mee te kunnen doen. Als je moeite hebt met de basisvaardigheden, vind je minder snel een baan, kun je minder gezond leven en heb je minder grip op je geldzaken. Door de coronacrisis werd het moeilijker om op locatie te werken aan het verbeteren van de basisvaardigheden. Want veel organisaties in de volwasseneneducatie* moesten hun deuren (tijdelijk) sluiten. Veel cursussen gingen niet door of werden alleen digitaal gegeven. Dat heeft gevolgen gehad voor de aanpak van laaggeletterdheid.

*Volwassenen kunnen hun basisvaardigheden verbeteren binnen de non-formele en formele sector. Organisaties binnen de formele sector zijn bijvoorbeeld een roc of een private taalaanbieder. Organisaties binnen de non-formele sector zijn bijvoorbeeld bibliotheken, buurthuizen en vrijwilligersorganisaties. Beide type organisaties hebben meegedaan aan dit onderzoek.

De afgelopen maanden onderzocht Stichting Lezen en Schrijven wat de invloed is geweest van de coronacrisis op de volwasseneneducatie. Voor alle resultaten zie het rapport 'Hoe heeft de coronacrisis de volwasseneneducatie beïnvloed?'.

Uit interviews met meer dan dertig organisaties in het werkveld komt het volgende beeld naar voren:

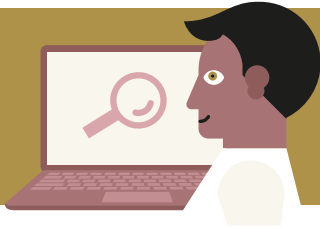
- Er waren minder kansen om te werken aan basisvaardigheden, vooral in de non-formele sector. **94%** van de professionals uit de non-formele sector zegt dat er veel minder lessen en activiteiten rondom basisvaardigheden waren.
- Professionals hebben zich snel aangepast aan het online leren en hebben daar ook veel mee bereikt. Maar niet alle doelgroepen konden evengoed overweg met online onderwijs. Veel organisaties ondervonden dat mensen met een zeer laag taalniveau en ouderen grote moeite hadden met het volgen van online lessen.
- Verminderde digitale vaardigheden of de afwezigheid van een laptop of computer zorgden voor veel uitdagingen.
- Er waren aanzienlijk minder aanmeldingen. **71%** van de professionals geeft aan dat er veel minder aanmeldingen van deelnemers waren tijdens de coronacrisis.

Om ervoor te zorgen dat de volwasseneneducatie sterker uit de coronacrisis komt hebben wij de volgende aanbevelingen.

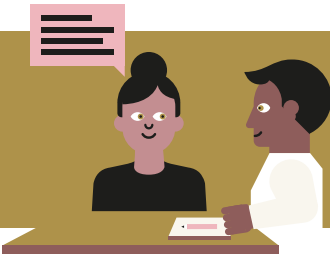
Meer aandacht voor digitale vaardigheden

Door de coronacrisis doen we nog meer zaken digitaal dan daarvoor. Denk aan: videobellen met familie, online vergaderen of bijvoorbeeld de QR-code van je vaccinatiebewijs ophalen. Wanneer je onvoldoende digitale vaardigheden hebt, kun je niet volop meedoen in de samenleving. Dat is door de coronacrisis alleen maar duidelijker geworden. Daarom moet er naast de aandacht voor lessen rondom lezen, schrijven en rekenen meer aandacht zijn voor het verbeteren van digitale vaardigheden.

Zorg voor goede digitale middelen voor online onderwijs

Om de online lessen goed te kunnen volgen is toegang tot een computer of laptop met stabiel en goedwerkend internet een belangrijke voorwaarde. En niet alle deelnemers hebben dat. Veel deelnemers beschikken wel over een mobiele telefoon, maar dat is geen ideaal apparaat om de lessen goed mee te kunnen volgen. Het is dan ook nodig dat alle deelnemers in de volwasseneneducatie op een eenvoudige manier toegang kunnen krijgen tot laptops of computers. Dat draagt bij aan digitale inclusie en aan de lesresultaten van de volwasseneneducatie.

Zorg dat ook online deelnemers zich blijven aanmelden voor cursussen

Vooraf binnens de non-formele sector laten professionals weten dat tijdens de coronacrisis veel minder mensen zich hebben aangemeld om te werken aan hun basisvaardigheden. Dit komt mede omdat veel fysieke aanmeldplekken en doorverwijsplekken dicht waren. Omdat er geen (landelijke) monitoring is op het aantal deelnemers weten we niet precies om hoeveel mensen het gaat, maar de gesprekken schetsen een zorgwekkend beeld. Professionals gaven aan dat door de coronacrisis zij 25-75% minder aanmeldingen hadden. Wij maken ons zorgen over deze ontwikkelingen. Via de online route lijken nieuwe deelnemers de weg naar de cursussen niet goed (genoeg) te vinden. Het is dan ook zaak om de achterstanden in te lopen, met extra aandacht voor het vinden en bereiken van deelnemers. Ook online!

Investeer structureel in de aanpak van laaggeletterdheid!

Uit het rapport blijkt opnieuw dat er meer budget nodig is om laaggeletterdheid aan te pakken. Er zijn te weinig middelen voor werving, doorverwijzen, digitale middelen (laptops) en cursusaanbod. De middelen die er zijn, zijn niet alleen te beperkt, maar ook nog eens zeer versnipperd en niet structureel. Professionals geven aan dat er een gebrek is aan structurele financiering. En dat het voor hen veel tijd en energie kost om steeds opnieuw aanvragen van incidentele projecten en projectfinanciering te doen. Aanbestedingen dienen eenvoudiger en voor een langere termijn te worden vastgesteld. Er moet overal in Nederland een laagdrempelige plek in de buurt zijn waar je op je eigen niveau kunt werken aan basisvaardigheden. Hiervoor is – zoals eerder beschreven in ons [pamflet](#) - tenminste een verdubbeling van het budget voor scholing en aanpak van laaggeletterdheid nodig.